

Innehållet i Sibbo kommuns hemvårdstjänster

Innehåll

Hemvårdstjänster	3
1. Utvärderingsbesök	4
2. Vård- och serviceplan	5
3. Omsorgstjänster som stöder hemmaboendet	6
3.1 Personlig hygien	6
3.2 Bastutjänst	6
3.3 Näring	6
3.4 Måltidstjänst	6
3.5 Klädvård	7
3.6 Uppsnyggning	7
3.7 Vistelse utomhus och ledsagning	7
3.8 Hjälp med att uträtta ärenden	7
3.9 Sjukvårdsuppgifter	8
3.10 Läkemedelsbehandling	8
3.11 Vård i livets slutskede	8
3.12 Kvälls- och veckoslutsarbete	9
3.13 Nattvård	9
3.14 Övriga uppgifter	9
4. Begränsningar i hemvårdstjänsterna	10
5. Hänvisning till andra serviceproducenter	10

Hemvårdstjänster

- Med hemvårdstjänster avses hemservice enligt socialvårdslagen (1301/2014, 20 §) och hemsjukvård enligt 25 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010).
- Med hjälp av hemvårdens tjänster tryggas individuell vård, omsorg och omvårdnad för hemmaboende klienter.
- Hemvårdens servicehelhet består av hemvård, hemsjukvård och hemvårdens stödtjänster. Avsikten med hemvården är att stödja klientens funktionsförmåga och livshantering så att hon eller han tryggt kan bo hemma. Hemvård, omsorg och omvårdnad riktar sig i första hand till äldre personer och långtidssjuka som behöver mycket vård och omsorg.
- Verksamhetsprincipen för hemvården är att ge god och trygg omsorg, vård och tjänster åt en person vars funktionsförmåga utgående från utvärderingen av servicebehovet konstaterats vara sådan som förutsätter hemvårdstjänster. Tjänsterna genomförs med ett rehabiliterande arbetsgrepp så att klientens egen funktionsförmåga upprätthålls och klienten får hjälp att så självständigt som möjligt klara av de dagliga sysslorna och vårdåtgärderna. De anhöriga och den närmaste kretsen får stöd att delta i vården och omsorgen.

1. Utvärderingsbesök

Serviceledaren utreder den nya klientens servicebehov. Servicebehovet utreds i samarbete med klienten och de anhöriga i klientens hem. Vid utvärderingsbesöket bedömer man klientens funktionsförmåga och sociala nätverk och utreder behovet av olika tänkbara stöd och hjälpmedel.

Vid bedömningen av klientens servicehelhet beaktas också privata serviceproducenter, frivilligarbete samt den närmaste kretsens möjligheter att delta. Bedömningen av servicebehovet görs inom sju (7) vardagar efter att klienten tagit kontakt, i brådskande fall utan dröjsmål. Om kriterierna uppfylls, kontaktar serviceledaren hemvården, varefter man kommer överens om tidpunkten för hemvårdstjänsterna tillsammans med klienten och de anhöriga.

Utvärderingsbesöket utreder till exempel:

- Hur klienten klarar sig hemma med hänsyn till klientens fysiska och psykiska funktionsförmåga samt det sociala nätverket
- Hemmiljön och bostadsförhållandena
- Tidigt konstaterande av minnesstörningar och hänvisning till undersökning
- Anhörigas och närståendes möjlighet att delta i omsorgen och vården
- Hjälpbehovet och den gemensamma planen om tjänsterna som upprätthåller funktionsförmågan
- Behovet av hjälpmedel och ombyggnad av hemmet
- Behovet av ekonomiskt bidrag samt råd och hjälp för att ansöka om bidrag
- Klientens behov av tjänster och vård. Bedömningen görs bl.a. med hjälp av olika mätare. Serviceledaren bedömer behovet av vård och tjänster i första hand med hjälp av RAI Screener Oulu (mätare av funktionsförmågan). Andra mätare som används av hemvården är RAI HC, MNA, MMSE och CERAD. Mätarna ger en objektiv bild av klientens situation (se de separata grunderna för beviljande av hemvård).

2. Vård- och serviceplan

- Om klientens hjälpbehov uppfyller grunderna för beviljande av hemvård och behovet av konstant hjälp inte kan bedömas, registreras personen som tillfällig klient hos hemvården och klientens situation utvärderas kontinuerligt.
- Vård- och serviceplanen görs inom två veckor efter att vården inletts i samarbete med klienten och en anhörig/närstående samt med den skötare som utsetts till klientens ansvariga skötare. Av klienten begärs en underskrift i vård- och serviceplanen samt ett tillstånd om till vem och vilken information om klienten får lämnas ut. Servicehelheten kan också innehålla tjänster som kommunen inte ordnar, t.ex. privata tjänster som kompletterar klientens servicehelhet. Vård- och serviceplanen och andra handlingar som är viktiga i vården förvaras hemma i hemvårdens mapp, och mappen följer med t.ex. under sjukhusbesöket eller intervallvården. Vård- och serviceplanen granskas vid behov, dock minst två gånger per år.
- Klienten, anhöriga/närstående och hemvårdspersonalen ska tillsammans följa vård- och serviceplanen. Då det uppstår skillnader i synsätten ska en vårddiskussion ordnas med klienten. Om diskussionen inte leder till resultat, beslutar man med de anhöriga och de andra som deltar i klientens omsorg om fortsatta åtgärder. Klienten får ett positivt eller negativt tjänsteinnehavarbeslut utgående från bedömningen av vårdbehovet. Klienten har rätt att göra ett rättelseyrkande om beslutet.
- Vård- och serviceplanen fungerar som grund för klientavgifterna. Inkomstuppgifterna justeras årligen. Om det sker ändringar i inkomsterna, ska klienten eller dennes representant meddela om det till områdets hemvårdsledare.

3. Omsorgstjänster som stöder hemmaboendet

3.1 Personlig hygien

Vården av klientens personliga hygien inbegriper hjälp med tvättning i dusch en gång i veckan. Dessutom assisterar man vid behov klienten att tvätta sig dagligen. Hjälp i egen bastu ges enbart om det inte finns andra tvättmöjligheter i hemmet. Till vården av den personliga hygien hör också tand- och protestvätt, grundinsmörjning av huden, rakning, nagelklippning och rengöring av hörapparat.

3.2 Bastutjänst

Bastutjänst utanför det egna hemmet är avsedd för de hemvårdsklienter som saknar dusch- och tvättningsmöjligheter hemma. En separat besöksavgift tas ut för bastutjänsten.

3.3 Näring

Klienten vägleds att äta hälsosamt och mångsidigt. Om klienten inte själv kan tillreda sina måltider, beställs måltiderna till klienten från måltidstjänsten och/eller så köps färdigmat via butiksservicen. I samband med besöken svarar hemvården vid behov för tillredningen av morgon-, mellan- och kvällsmål. Dessutom ser man till att klienten får tillräckligt med vätska och värmer måltiderna. Utgående från en MNA-sållning beaktas näringsbehovet speciellt hos personer med minnesproblem, personer med övervikt och undervikt, klienter som får sårvård och klienter som hemförlovas efter en lång tid på anstaltsvård.

3.4 Måltidstjänst

Måltidstjänsten är avsedd för personer med nedsatt rörelseförmåga och/eller som inte kan gå utanför sitt hem för att äta t.ex. på ett daghem eller i hälsostationens matsal eller inte dagligen kan tillreda/värma sin mat. En måltidsavgift tas ut för måltidstjänsten.

3.5 Klädvård

Klientens byk tvättas i den egna tvättmaskinen eller så används tvätterier eller byktjänst, som är avgiftsbelagda. Anhöriga eller privata serviceproducenter ska sköta om strykning och mangling, handtvätt av kläder samt tvätt av mattor, gardiner och borddukar. Sängkläderna byts en gång per månad eller vid behov.

3.6 Uppsnygging

Klienten får hjälp att delta i hushållssysslor enligt de egna kraftresurserna. Om den anhörige bor i samma hushåll med klienten, sköter den anhörige om hemmets uppsnygging. Hemvården svarar för hemmets dagliga städning tillsammans med klienten med beaktande av klientens kraftresurser. Den dagliga uppsnyggingen inbegriper rengöring av köksbord och arbetsbänkar. Toaletten och duschutrymmen granskas en gång i veckan och rengörs vid behov. Klientens disk diskas och skräpet förs ut vid behov, kylskåpet granskas och rengörs vid behov. Portativ och urinflaskor töms och tvättas i samband med besöken. I fråga om grundstädning uppmanas klienten att använda privata serviceproducenter om anhöriga/närstående inte har möjlighet att sköta om grundstädningen. Om klientens hemförlovning/hem förutsätter storstädning och klienten inte har råd att ta städning, förhandlar man om städutgifterna med socialsektorn. Man önskar att anhöriga diskar sina egna kärl under besök hos klienten.

3.7 Vistelse utomhus och ledsagning

Man vistas utomhus med klienterna om det under hembesöket är möjligt. Om klienten önskar, kan vi hjälpa att hitta en promenadkompis. Ledsagningshjälp ordnas i första hand med hjälp av anhöriga, den närmaste kretsen och frivilliga krafter.

3.8 Hjälp med att uträtta ärenden

Uppköp sköts som butiksservice eller av anhöriga/närstående. Klienten ingår ett avtal om hemtransport av butiksvärar med den butikserviceproducent som klienten vill anlita. Om klienten vill ha t.ex. kläder eller konsumtionsvärar, är det de anhöriga, den närmaste kretsen eller intressebevakaren som ansvarar för att köpa dem. Bankbesök

och andra motsvarande ärenden sköts i första hand av klienten eller klientens anhöriga, intressebevakare eller förtrogna. Klientens räkningar kan också skötas genom e-faktura- eller direktbetalningstjänst.

3.9 Sjukvårdsuppgifter

Sjukvårdstjänster ges hemma hos de kunder som på grund av nedsatt hälsotillstånd inte själva kan söka sig till vård utanför hemmet, t.ex. till den egna hälsostationen. Sjukvårdsuppgifterna omfattar bland annat sårvård, katetrisering, stygnborttagning, öronspolning, slangmatning och andra vårdåtgärder som kan utföras hemma. Klientens hälsotillstånd bedöms och följs upp, symtomen observeras och vid behov kontaktas läkare. Hemvårdens läkartjänst ordnas i kommunens egen regi.

3.10 Läkemedelsbehandling

För de regelbundna hemvårdsklienterna utför apoteken till tillämpliga delar den maskinella läkemedelsdispenseringen. Kommunen svarar för kostnaderna för maskinell läkemedelsdispensering och klienten för läkemedelskostnaderna. Klienten ingår ett avtal med apoteket om tjänsten. Om klienten inte vill ha tjänsten, kan hon eller han arrangera medicinutdelningen själv på önskat sätt och på egen bekostnad. Klienten eller en anhörig kan hämta de färdigt utdelade läkemedlen på apoteket eller hemvårdens personal kan leverera dem till klienten. Hemvården kan hjälpa klienten att ta läkemedlet och genomföra läkemedelsbehandlingen enligt läkarens anvisningar. Hemvården sköter endast vid behov apoteksärenden som inte ingår i den maskinella läkemedelsutdelningen.

3.11 Vård i livets slutskede

Vård i livets slutskede ordnas hem om klienten önskar det. Till vården i livets slutskede hör att stödja klienten och familjen samt ett värdigt och mänskligt bemötande. Till vården i livets slutskede hör smärtlindring och förebyggande vård i enlighet med symtomen. Hemvården ser till att klienten får nödvändiga vårdartiklar och hjälpmedel. Hemvårdens eller hälsocentralens läkare, hemvårdens personal samt vid behov stödavdelningens personal deltar i klientens vård i livets slutskede. Hemvården kan på begäran av klienten eller anhöriga/närstående kontakta församlingen. En klient som

får vård i livets slutskede kan när som helst på dygnet flyttas från hemmet till stöдавdelningen.

3.12 Kvälls- och veckoslutsarbete

Under kvälls- och veckoslutsarbete sköts de dagliga uppgifterna utgående från vårdbehovet, i klientens hem. Personalen önskar att närstående personer på förhand meddelar hemvårdens personal om de besöker och vårdar klienten på kvällar, veckoslut eller helgdagar. På så sätt undviker man onödiga hembesök och kan rikta skötarresursen till andra klienter.

3.13 Nattvård

Nattvård ges till klienter som behöver hembesök nattetid för att klara sig hemma. Nattvården kan vara för en bestämd tid. Nattsköterskan hjälper klienterna i grundläggande vårduppgifter och sjukvården och svarar på trygghetstelefonernas larm.

3.14 Övriga uppgifter

Hemvårdens personal svarar på frågor om hjälpmedel. Hemvårdens personal hjälper klienten och anhöriga/närstående att ansöka om ekonomiska bidrag till klienten (t.ex. vårdbidrag för pensionstagare).

Posten hämtas från postlådan hos de klienter som bor i egnahemshus om klienten eller den anhöriga/närstående inte själv klarar av det.

Brandvarnarna i klientens bostad testas två gånger per år.

Trygghetsarmbandet testas en gång i månaden och alltid efter åskväder.

Hemvårdens personal uppmanar och vägleder klienten eller de anhöriga/närstående att i främsta hand kontakta tredje sektors aktörer gällande gårdsarbete och snöröjning. Hemvårdens personal kan vid behov se till att klienten får tillgång till tjänsterna.

4. Begränsningar i hemvårdstjänsterna

I hemvården ges tjänster, stöd och omsorg som är nödvändiga för att klara av vardagen. Om klienten till exempel har ett behov av storstädning, fönstertvätt, gardinbyte, städning av rum och utrymmen (t.ex. källare, vind), flyttning, byte av blommylla, skötsel och rastande av sällskapsdjur, avfrostning av frys, ordnande av fest eller trädgårdsarbete, söker hemvården tillsammans med klienten en passlig privat serviceproducent om de anhöriga inte vill sköta dessa uppgifter. Under hembesöket kontrolleras det allmänna tillståndet hos en klient som är mycket berusad, och ett besök görs senare. Om samma situation upprepas, förhandlar hemvården med experter inom missbrukarvården om fortsatta åtgärder.

Hemvårdens personal får inte transportera klienten i egen bil eller leasingbil.

Hemvården kan inte ta emot en klient som inte själv vill ha service (självbestämmanderätt), vars aggressiva beteende hotar personalens säkerhet eller som inte förbinder sig till samarbete även om klienten skulle förstå dess betydelse för vården. Undantag utgör klienter med minnessvårigheter, som inte alltid förstår sin egen situation.

Personer vars MAPLe i RAI-bedömningen är 1 kan i undantagsfall vara klienter hos hemvården, exempelvis:

- klienter som får vård i livets slutskede
- personer under 65 år som på grund av sin sjukdom behöver hemvårdens tjänster.

5. Hänvisning till andra serviceproducenter

Nedan finns exempel på situationer då en annan serviceproducent än hemvården söks för klienten.

- Klienter som endast är i behov av läkemedelsutdelning eller blodprovstagning
- Klienter som endast är i behov av städtjänst
- Om uppföljningen av klientens hälsa eller läkemedelsbehandling eller utförande av sjukvårdsåtgärderna kan göras på hälsostationen
- Olycksfallpatienter, vars vård betalas av försäkringsbolaget
- Icke-ortsbor som behöver hemvårdens tjänster för att klara av de dagliga sysslorna (t.ex. hjälp med tvättning i dusch och att värma maten)
- Om klienten inte förhåller sig positiv till vården, är t.ex. upprepade gånger borta hemifrån under överenskommen tidpunkt eller inte följer läkarens vårdanvisningar. Då håller man med klienten och vid behov med de anhöriga/närstående en vårddiskussion och tillsammans med läkaren och hemvårdsledaren beslutar man om den fortsatta vården.
- På grund av arbetarskyddsorsaker kan man be att klienten inte röker och håller sällskapsdjur i ett annat rum under hemvårdspersonalens besök. Om det i hemmet finns faktorer som är hälsoskadliga, kan man begära att arbetarskyddspersonalen gör ett hembesök för att bedöma personalens hälsorisker.